

Charta Světové federace neslyšících o právu na znakový jazyk pro všechny

(World Federation of the Deaf Charter on Sign Language Rights for All)

1. ÚVOD

1.1. My, signatáři této Charty¹, znovu potvrzujeme náš pevný závazek přijmout všechny potřebné kroky k zajištění začlenění Neslyšících do společnosti, uznání jejich potřeb, důstojnosti a lidských práv podle Všeobecné deklarace lidských práv, Úmluvy OSN o právech dítěte (CRC), Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (CRPD), Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW), Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a jejích Cílů udržitelného rozvoje a všech ostatních mezinárodních smluv o lidských právech.

1.2. Zdůrazňujeme posun paradigmatu od medicínského modelu zdravotního postižení k modelu postižení v oblasti lidských práv v souladu s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením (CRPD). Neslyšící lidé jsou držiteli lidských práv, kteří mají nárok na rovné příležitosti k zapojení do společnosti stejným způsobem jako ostatní občané.

1.3. Snažíme se zajistit, aby neslyšící lidé měli ve společnosti, veřejném i soukromém životě, prostřednictvím znakových jazyků, bez diskriminace, rovný přístup k plnohodnotnému užívání jejich lidských, občanských, kulturních a politických práv. Prostřednictvím této Charty znovu potvrzujeme naši kolektivní vůli ustanovit neslyšící lidi tvůrci jejich vlastního osudu a začlenění do společnosti.

1.4. Pro účely této Charty právo na znakový jazyk pro všechny zahrnuje práva pro neslyšící lidi, neslyšící děti, neslyšící mládež, neslyšící ženy, neslyšící starší osoby, neslyšící LGBTQIA+, neslyšící migranty, hluchoslepé lidi, rodiny neslyšících dětí, děti neslyšících rodičů (CODA) a pro všechny ostatní lidi, kteří používají znakový jazyk, aby mohli těžit z plného a účinného přístupu ke společnosti, včetně společenství Neslyšících a ke službám pro většinovou společnost prostřednictvím znakového jazyka.

2. ZNAKOVÉ JAZYKY

2.1. Z celého srdce podporujeme Usnesení generálního shromáždění OSN A / C.3 / 72 / L.36 / Rev.1 uznávající 23. září jako Mezinárodní den znakových jazyků jako součást Mezinárodního týdne Neslyšících a zavazujeme se zajistit jeho propagaci. Toto uznání podporuje zákonné uznání národních znakových jazyků jako oficiálních jazyků, rovných národním jazykům mluveným a psaným.

2.2. Považujeme národní znakové jazyky za klíč k začlenění Neslyšících do společnosti. Národní znakové jazyky jsou plnohodnotné, komplexní přirozené jazyky se stejnými lingvistickými vlastnostmi jako mluvené jazyky, včetně fonetické, fonologické, sylabické, morfologické, syntaktické, diskurzívní a pragmatické roviny organizace. Jsou mateřskými a přirozenými jazyky neslyšících dětí. Jsou nástroji vedoucími k začleňování

¹ Mezi signatáře Charty patří mimo jiné vlády, národní, regionální a globální instituce, národní a mezinárodní organizace a další relevantní zúčastněné strany, které se zavázaly posilovat a zlepšovat lidská práva neslyšících lidí na národní, regionální a celosvětové úrovni.

neslyšících dětí do komunit Neslyšících i do běžné společnosti, podporují budování jejich vlastních identit a společenství.

2.3 Uznáváme, že společenství Neslyšících jsou součástí jedinečného propojení práv, náležejících jak do jazykové a kulturní skupiny, tak i do hnutí osob se zdravotním postižením. Neslyšící lidé mají svou vlastní identitu, vázanou hlavně na národní znakové jazyky a sociální vazby založené na sdílené zkušenosti s používáním těchto jazyků. Znakový jazyk a kultura Neslyšících posilují mnohojazyčnost a jsou prostředkem globální podpory, ochrany a zachování rozmanitosti jazyků a kultur. Neslyšící lidé se vyskytují mezi všemi kulturními, jazykovými a etnickými menšinami a komunita Neslyšících je rozmanitá a jejich identita se paralelně překrývá.

2.4 Odsuzujeme 2. Mezinárodní konferenci o vzdělávání Neslyšících v roce 1880v italském Miláně, která přijala usnesení zakazující používání znakového jazyka ve vzdělávání Neslyšících dětí, a hluboce litujeme toho, že měla rozsáhlé a dlouhodobé dopady na jazyk a jazyková práva společenství neslyšících lidí na celém světě - neslyšícím lidem bylo odepřeno jejich nejzákladnější lidské právo, používání znakového jazyka.

2.5 Oceňujeme usnesení z 21. Mezinárodní konference o vzdělávání Neslyšících v roce 2010 v kanadském Vancouveru, odmítající milánská usnesení. Historie nesmí být zapomenuta, aby se zajistil respekt a podpora práva neslyšících lidí na používání znakového jazyka ve všech oblastech jejich života.

2.6. Zavazujeme se k založení výzkumných středisek znakového jazyka a zahrnutí programů Deaf Studies na univerzitách a dalších vzdělávacích institucích.

Překlad pro Českomoravskou unii neslyšících z.s. jako člena Světové federace neslyšících zajistila Česká unie neslyšících, z.ú.